

Marjan Dvornik

KULTURNO IN ETNOLOŠKO DRUŠTVO GALLUS BARTHOLOMAEUS IZ ŠENTJERNEJA

V soboto 10. aprila 1999 smo v muzeju na prostem pri kartuziji

Pleterje ustanovili kulturno in etnološko društvo Gallus

Bartholomaeus. Namen društva je ohranjati in razvijati kulturno ter etnološko izročilo Dolenjske.

V imenu društva smo hoteli zajeti osnovne prvine, ki zaznamujejo Šentjernej kot kraj, in ljudi, ki živimo na tem območju. Osnovni prvini sta prav gotovo sv. Jernej

(lat. Bartholomaeus), patron šentjernejske župnije, in petelin

(lat. gallus), simbol in prepoznavni znak naše občine in tudi našega društva. Naj poudarim, da je lansko leto Šentjernej praznoval 750-letnico, ko je bil prvič omenjen.

Ker je dejavnost društva zelo raznolika, imamo v njem tri sekcije: etnološko, kulturno in selekcijsko.

Čeprav je društvo Gallus Bartholomaeus zelo mlado, je priredilo že kar nekaj odmevnih prireditev:

29. maja smo predstavili prvega od večjih projektov, novo pasmo šentjernejskega petelina, ki se bo imenovala Gallus Bartholomaeus. Z vzrejo šentjernejskega petelina želimo poudariti simbol občine Šentjernej s kulturnega in etnološkega vidika.

23. junija je bilo na hipodromu v Šentjerneju kresovanje. Pomen kresovanja je predstavila Ivica Križ, etnologinja iz Dolenjskega muzeja.

24. junija s koncertom v pleterski gotski cerkvi, na katerem je nastopil oktet Adoramus iz Novega mesta, slovesno počastili dan državnosti.

22. avgusta 1999 smo v sklopu velikih kasaških dirk priredili »petelinjado '99«, petelinje dirke za veliko nagrado Pivke, d. d. Naj omenim, da je prvič na kasaških dirkah

zmanjkalo vstopnic.

Poleg omenjenih prireditev je naše društvo priredilo prvo slikarsko kolonijo, ki je potekala od srede, 18. avgusta, do nedelje, 22. avgusta 1999. Potekala je pod delovnim naslovom Šentjernej '99. Udeleženci so svobodno ustvarjali likovna dela po motivih iz narave in sakralnih ali profanih objektov iz okolice. Ker pa smo v kulturnem in etnološkem društvu Gallus Bartholomaeus začeli vzrejati novo pasmo šentjernejskega petelina, so udeleženci kolonije uporabili tudi ta motiv.

Svojo prvo slikarsko kolonijo je kulturno in etnološko društvo Gallus Bartholomaeus priredilo, da bi kulturno promoviralo svoje delovanje in da bi z navzočnostjo slikarjev med domačini in z razstavo del, nastalih v koloniji, širilo zanimanje za likovno umetnost in poglobljalo estetske vrednote slikarstva, hkrati pa naj bi s slikarsko kolonijo dali praznovanju občinskega praznika kulturni poudarek in popularizirali enega od najvidnejših simbolov občine Šentjernej, petelina.

Ustanovni člani društva Gallus Bartholomaeus. Od leve: Matej Rešetič, Stane Bregar, Jozica Medle, Simon Udvanc in Marko Vrhovšek (foto: FVS Marijan Hočevar)

Predstavitve nove sončne ure 25. avgusta. Pater Josip predstavlja novo sončno uro na parkirišču pri kartuziji Pleterje. (foto: FVS Marijan Hočevar)

Kolonije se je udeležilo šest priznanih, že uveljavljenih slovenskih slikarjev: Aleš Sedmak, Janko Orač, Marjan Skumavec, Jerca Šantej, Martina Koritnik Fajt, Jožica Medle in Drago Mom. Dela, nastala v slikarski koloniji, so predstavili na razstavi, ki smo jo odprli 25. avgusta 1999 v prenovljeni galeriji kartuzije Pleterje.

Pred otvoritvijo razstave je bila predstavitev nove sončne ure na pleterskem parkirišču. Sončno uro so izdelali pleterski menihi in jo tudi predstavili. Poudariti je treba, da je izredno zanimiva in vredna ogleda.

5. januarja 2000 smo na javni prireditvi predstavili koledniške skupine iz različnih krajev Slovenije, s čimer želimo ohraniti tako imenovano trikraljevsko koledovnje.

V kulturnem in etnološkem društvu Gallus Bartholomaeus želimo ohraniti kulturno izročilo naših krajev tudi ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo, zato bomo temu posvetili posebno pozornost.

Koledovanje treh kraljev 2000. Na sliki je gost večera etnolog dr Boris Kuhar, ki je predstavil pomen koledovanja in praznika sv. treh kraljev. (foto: FVS Marijan Hočevar)